

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy hóra . . 100 K Negyedévre . 280 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 5 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-45. SZÁM.

Kéthetes szünetre ment a Ház

Budapest, augusztus 3. A nemzetgyűlés a tegnapi 12 óras ülés után ma rövid 10 perces ülésben végzett az indemnitás harmadszori olvasásával és a katonai büntető hatóságok által hozott a pénzűrség felemeléséről szóló törvényjavaslatot, mire azután a nemzetgyűlés bizonytalan időre elnapolta magát, mert a nemzetgyűlésnek ezidőszakra bizottságilag elintéztett törvényjavaslata nincs.

A képviselők körében mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a bizottságok a szünnet alatt is tartanak üléseket és készítsék elő azokat a javaslatokat, amelyek az illetékes miniszterek a Ház elé terjesztettek, hogy így a nemzetgyűlés üléseinek újból való megnyitása után azokat letárgyalni lehessen.

A pénzügyi bizottság az eddigi

javaslatokat már a szünnet alatt letárgyalja.

Beavatott forrásból nyert értesüléseink szerint a szünnet e hó 16-ig fog tartani. A 16-iki ülés természetesen szintén csak formális lesz és a bizottság által előkészített törvényjavaslatok csak 17-én, illetve 18-án kerülnek a nemzetgyűlés elé tárgyalás céljából. Addigra valószínűleg letárgyalják a bizottságok a sütőipari munka szabályozásáról, a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről, a községi és körjegyzők fizetésemeléséről szóló törvényjavaslatot.

Több apró kisebb javaslat is fekszik a bizottságok előtt, amelyekkel a bizottságok, ha nem is tárgyalják le 16-ig a javaslatokat, mindenesetre közben foglalkozni fognak.

Az ellenzék szerdára ülést akar

Az ellenzék azonban, úgy látszik, mindenáron dolgozni akar, mert ma ívet köröztek a Házban, amelyet a liberális ellenzékiek és a demokraták aláírtak, sőt Csik József Kapuvár fiatal keresztyén-szocialista papképviseleje is aláírt. Az ívet aláíróknak az a szándékuk, hogy a nemzetgyűlést a jövő szerdára összehívják és ezt kéri a körözött ívben is.

Az a rendkívüli fontosságú ügy pedig ami miatt a nemzetgyűlésnek össze kellene ülni, semmi egyéb, mint a tarpai választás. Jellemző, hogy mikor mindenkit az országos súlyos helyzete és nagy gondjai gyötörnek, az ellenzéknek semmi más nem érdekel ezen kívül.

Az indemnitás vitája során sok szó esett a rendkívüli beruházások kérdéséről, amelyet először Nagy Emil vetett fel, majd a részletek-

nél Almásy László gróf, a debreceni mezőgazdasági kamara elnöke foglalkozott vele behatóan.

Kállay Tibor pénzügyminiszter a kérdés felől kijelentette, hogy a kereskedelmi miniszterrel olyan megállapodásokat fog létesíteni, melyek a kívánt célt szolgálják.

A képviselők egy jó része rossz néven vette, hogy tegnap, amikor egy sereg képviselőre nyilvánosan rásütötték a hazadrulás bélyegét, akkor akadnak olyanok, akik ezekkel a képviselőkkel a tárgyalások alatt és a tárgyalások után a büfében társalognak és lekezeltek. Felmerték az a terv, hogy azokat, akikről kidönt, hogy 1919-ben, vagy azelőtt, vagy azóta hazadrulást követtek el, társadalmi bojkott alá helyezik és minden társadalmi érintkezést megszakítanak velük.

A tőzsdei rendszabályok hatása

A pártkörökben teljes részvétlenség uralkodik, alig néhány képviselő járt fenn ma este az egységes pártban is, akik főként a drágaság leküzdésére irányuló kormányintézkedéseket vitatták meg.

Zsilinszky Endre örömeinek adott kifejezést afelett, hogy az agráriusok a merkantilista irány felett győzelmet arattak azzal a ténnyel, hogy a kormány a tőzsdét erélyes kézzel megrendszabályozta. A devizaközpont felállítását az agráriusok régen hangoztatott kívánságuk, mert meggyőződésük, hogy a valuta-pekula a drágaságot okozza. Így az október az agráriusokól a valutázókra hárul, mert szerinte a buza drágulását nem lehet okként felállítani az általános drágulásnál.

A liberális valutavezérek — mondotta — természetesen rendkívül kellemetlenül érintik a kormány intézkedései, de a nemzet szempontjából nem fontos, hogy ezek egypár

urnak nem tetszenek. A kormánynak továbbra is ezen az alapon kell haladnia és fog is haladni, hogy közgazdaságilag is megalopozza a keresztyén és nemzeti irányzatot.

A közoktatásügyi bizottság ma délután Pekár Gyula elnöke alatt ülést tartott.

Az ülésen Barabás Samu előadó ismertette a nemzeti nagy közgyűteményeink önkormányzatáról és szemlézeti minőségéről, valamint a nyomdai termékek tudományos célokra szolgáló köteles példányainak beszolgáltatásáról szóló 1887-ik évi XLII. t. c. kiegészítéséről szóló törvényjavaslatokat.

A bizottság a javaslatokat gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, Pekár Gyula, Huszár Károly, Lukács György, Oberhammer Antal, Usetty Ferenc és Erdélyi Aladár hozzászólása után csekély módosításokkal elfogadta.

Héjjas Iván azt üzente . . .

Budapest, aug. 3. (MOT.) Ma este 8 órakor az ÉME a régi képviselőházban ülést tartott, amelyet Hegedus György nemzetgyűlési képviselő nyitott meg. A megnyitó beszéd után Bakó László költeményeket szavalt, majd Kiss Menyhért nemzetgyűlési képviselő a numerus claususról, a zsidókérdésről, Lendvai István a keresztyén irányzat megszilárdításáról beszélt.

Ezután Héjjas Iván emelkedett szólásra:

Azok, akik a keresztyén eszmét zászlójukra írják — mondotta — eszükkel használhatják ugyan azt fel, de azért ő küzdeni fog, azokért az eszmékért, amelyeket eddig is képviselt.

Budaváry László beszéde után a

gyűlés résztvevői Héjjas Ivánnak bérkoszorút nyújtottak át.

A gyűlés végeztével annak résztvevői a Kiszely vendéglőbe vonultak. A régi képviselőház előtt tartózkodó mintegy 400 főből álló tömeg „Héjjas Iván azt üzente, elfogyott a regimentje” kezdetű dalt énekelt el.

Ezután a résztvevőknek körülbelül 50 főből álló kisebb töredéke a Dob-utca-ba vonult, ahol két ablakot bevertek és belekötöttek néhány arra haladó emberbe, komolyabb sérülés azonban nem történt.

A rendőrök rövidesen véget vetettek a tüntetésnek és a tüntetők közül három embert előállítottak a VII-ik kerületi rendőrkapitányságra. A rendőrség a készütséget továbbra is fenntartja.

Az árutőzsde megrendszabályozása

Budapest, aug. 3. A nemzetgyűlés drágaságügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor ülést tartott. A kormány részéről megjelentek Bethlen István gróf miniszterelnök, Valkó Lajos kereskedelmi miniszter, nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter, Térfy Béla közlekedési miniszter, Vass József népjóléti miniszter és Kállay Tibor pénzügyminiszter.

Az ülésen Plattky György, majd Heinrich Ferenc elnökölt. Heinrich bejelentette, hogy Wolff Károly és Peyer Károly indítványa alapján a gabona aralakulásának kérdésével fognak foglalkozni.

Wolff Károly: Felkeltette figyelmét, hogy a kötésekbe tag tere van a visszaéléseknek. Helyteleníti, hogy a nyilvánossággal nem a hiva-

talos árjegyzést közlik, hanem a magas kötések adatait, továbbá a kötések összegezését a titkár végzi, aki megkönyvékezheto az érdekeltek részéről. Ki kell szélesíteni a kormánybiztos ügykörét, a kötések ellenőrzésére.

A tőzsde nem árszabályozó intézmény, mert a 65 ezer évi buzaforgalomból a tőzsde csak 5000 vagoni bonyolít le. Tehát az árutőzsde csak játékyerésre nyújt perspektívát. Nagy örömmel értesül arról, hogy a kormány a devizautletet megrendszabályozta, és meg van győződve arról, hogy ezeknek az intézkedéseknek meg lesz a hatása. Az árutőzsdének az 50 vagonon aluli tételeket egyáltalán nem kellene közölni, csak az effektív kötések effektív számításokkal kellene figyelembe venni

A hivatalos jegyzések közzététele

Valkó Lajos kereskedelmi miniszter jelenti, hogy a valuta kérdésben központi kezeletet kell létesíteni. Nagy összeg fog a közeljövőben az exportból külföldi fizetési eszközökben rendelkezésre állani. Az elmúlt fél esztendőben 5 milliárd volt az árukivitel passzivitása, amit azonban az értékpapírkivitel fedezett. A devizacentralét úgy kell beállítani, hogy a behozatal céljaira kellő fedezet álljon rendelkezésre. Az importot fedezni kell, ezt a deviza-központ fogja eszközölni. Ez fogja vásárolni a külföldi fizetési eszközöket. E célra alapot fognak a pénzintézetek összehozni, amely svájci frankból fog állni. Ez fogja a hiányzó fizetési eszközöket pótolni. Szeptemberben ez az összeg ki is fog egyenlítődni.

A devizacentralé csak komoly cégekkel fog összeköttetésbe lépni. Az értékpapírüzlet megszorítására nem gondolunk. A háborús devizaközpont nem volt megfelelő, akkor

közös vámterület volt, most pedig külfölddel állunk szemben. Most minden export a külföldre megy és így a devizacentrale jól fog működni.

A terményüzlet kérdésében vitás helyzetbe került a sajtó. Tényleg szigorúan kell gondoskodni a hivatalos jegyzések közzétételéről. A kötések lebonyolítására a tőzsde vezetősége köteles a bejelentésről az árjegyző bizottság vesz tudomást és ezek alapján állapítja meg az árjegyzést. Ebből a tőzsde bizonyára önként bele megy.

Egri Nagy János: Hozzájárul Wolff Károly javaslatához, azt ajánlja, hogy az állam külföldről szerezz be az ellátatlanok részére a szükségletet. A vagyonváltást föld után szedje be, a kormány holdanként 1-1 métermázsza buzdát. A közönség nagyon sokat vár ettől a bizottságtól.

Helytelen az a beállítás, hogy a kormány az oka a drágaságnak. Ez

Magyarország a civilizáció élén

Budapest, augusztus 3. Az amerikai egyetemek és főiskolák képviselői tiszteletére a Tudományos Akadémia nagytermében ma délelőtti ünnepélyes fogadtatás volt, amelyen megjelentek József királyi herceg, Apponyi Albert gróf, a Pázmány Péter Tudomány-egyetem egész tanácsa, a József Műegyetem képviselői Heller Farkas dékán, a debreceni Tisza-egyetem, a kolozsvári és pozsonyi egyetemek képviselői és sokan mások.

A Himnusz elénekzése után a fogadó-bizottság nevében dr. Hollós Pál, a nemzetgyűlés nevében Lukács György, a magyar kormány és a közoktatásügyi minisztérium nevében dr. Petri Pál államtitkár szólott a kiküldöttekhez.

Meleg ünnepség közben Brentano Tivadar, az Egyesült Államok követe emelkedett ezután szólásra:

— Nem találhatok jobb terepet a tanulmányozásra, ahol igazi ember szeretetet gyakorolhatnak, mint éppen itt Magyarországon. Magyarország civilizáció élén halad s amellett jobban érezte a világkonföderáció rettenetes csapásait, mint bármely más ország. Kulturális és tudományos intézeteinek alig volt párjuk a földön s ma ugyiszólván el vannak vágva a fejlődés útjáról.

Az Egyesült Államok követének beszéde után Sipőcz Jenő dr. Budapest székesfőváros polgármestere üdvözölte a vendégeket, akikhez végül még dr. Hanu Ferenc, a Pázmány Péter Tudományegyetem prorektora intezett néhány szót, a magyar egyetemek nevében.

Konstantinápolyért

London, augusztus 3. (Reuter). Konstantinápolyi jelentések szerint az angol csapatok a csatáldzsai vonalon elhelyezkedett francia csapatok mögött megszállták a St. Stefano macricói szakaszt. Ezt az intézkedést annak jelöltek, hogy a szövetségesek között katonai meg egyezés jött létre arra az esetre, ha a görögök Konstantinápoly ellen felvonulnának.

Megszűnt az olasz sztrájk

Róma, aug. 3. A Giornale d'Italia jelenti: Egy ember revolverrel rálőtt egy automobilra, amelyben a római polgármester foglalt helyet. A lövés szétzúzta az automobil ablakait. A polgármester sértetlen maradt.

Róma, aug. 3. A sztrájkhelyzet nem változott. Tegnap este megjelent néhány lap. A vidéki lapok jelentése szerint a sztrájk az egyes városokban ellanyhulóban van. A vasúti forgalom növekszik.

Tegnap éjjelkor telt le a fascisták ultimátumának határideje. Ebben az ultimátumban a fascisták tudvalevően megtorló intézkedéseket jelentettek be a sztrájkkal szemben. A fascista képviselők kerületeikbe utaztak, ahol ellenmozgalmat készítenek elő.

Milano, aug. 3. (Havas) A lapok szerint néhány száz fascista megszállta a villamosvasúti üzemeket. Az üzemekben a fascisták maguk látják el a szolgálatot.

Róma, aug. 3. (Stefani) A belügy-minisztérium jelentése szerint a sztrájk ma délelőtti véget ért.

Letörik a valutaszpekulációt

A siberiek megröghanták a bankokat

Budapest, augusztus 3. A devizaközpont felállítását a közönség legszélesebb rétegeiben a legnagyobb meglepetéssel váltotta ki, annál nagyobb volt azoknak a valutaügynököknek, spekulánsoknak és csempészeknek megröghantása, akik nem a legális kereskedelem szükségletei céljából, de saját zsebuk hasznára kötötték ki a milliós üzleteiket.

A pénzügyminiszter a fővárosi bankok vezető férfiáival folytatott megbeszélést s ennek eredménye az volt, hogy elhatározták a valuta és deviza spekuláció teljes megszüntetését s a legális szükségletek ellátására a jegyintézet vezetésével devizaközpont felállítását.

A felállítandó devizaközpontnak be kell szolgálnia minden exportból származó külföldi valutát s ugyanott szerezhető be az importra szükséges valuta és deviza is.

A tőzsdetánc mindaddig, amíg a pénzügyminiszter rendeletileg nem intézkedik, s fel nem állítja a deviza központot, a kizárás terhe alatt eltiltott a tőzsdén minden külföldi kifizetésben és valutában való üzletkötést. Tájékoztatás céljából azonban közölte a tőzsde tagjaival, hogy a legális után eddig kötött üzleteket még le lehet bonyolítani s a megbízások folytán keletkezett üzetek fenntartásról pedig a kormány tesz megfelelő intézkedéseket.

A tőzsdetánc bejelentése óriási kavargást idézett elő. Az üzletfelek megröghanták a bankokat, hogy tulajdonuk a drágán vásárolt valutákon, de a bankok a pénzügyminiszter rendelete értelmében mereven elzárkóztak a külföldi értékektől szab-

dolni igyekezők izgatott tömegétől.

Erre igen sokan a tőzsdén próbálkoztak újból a határozott tilalom ellenére s a tegnap kötött üzetek lebonyolításának ürügye alatt akartak üzleteket kötni. Ebben azonban a tőzsde éber vezetősége akadályozta meg őket. Most rettegve gondolnak a jövőre, mert a deviza központ fogja a jövőben az árfolyamokat meghatározni s nem a fékevesztett spekuláció.

A valuták és devizák szabad forgalmának megszüntetése haszon. Meg fogja állítani a korona rettetés zuhanását s ezáltal a korona zuhanása folyton automatikusan emelkedő drágaságot is.

Várjuk a kormány további energikus intézkedéseit, mert a devizaközpont felállítása csak első lépés a pénzügyi konszolidáció útján. Sokkal régebben meg kellett volna csinálni. Ausztria példáján nem okultak eddig a magyar pénzügyminiszteriumban s hogy ezt a határozott lépést most megtegyék, ahhoz a lelketlen spekuláció tengernyi szennyes hullámcapása kellett, ami már majdnem felborította a társadalom békéjét is.

Kállay pénzügyminiszter arra a kérdésre, igaz-e hogy a valuta és devizauzlet megrendszabályozása után az értékpapírúzet korlátozása következnek, a következőket mondotta:

— Az értékpapírúzet korlátozására semmiféle rendszabályt sem tervezek, mert az értéktőzsdén ilyen rendszabályokra egyáltalán nincs szükség. Szerdén és szombaton zárva lesz az értéktőzsde is.

Megérkeztek a német cserkészek

Ezelőtt három héttel indult utnak Felső-Sziléziából 110 kemény, délceg germán fiú s keresztül gyalogolták az elrabolt Felvidéket. A Tátra havas ormain pihent meg tekintetük, a tokaji hegykup intett nekik buszt s most itt vannak a nagy magyar pusztá szélén, a soktornyú kalvinista Rómában. Egy napot fogtak Debrecenben eltölteni s aztán mennek tovább, hogy megismerjék a Hortobágy csodáit, az Alföld halódó romantikájának utolsó mentevárát, hogy szemmel lássák a csikóst, a puszta, a gulyást, amit eddig jobban ismertek a bécsi lapok áhímoru hasábjairól, mint a nyelvükön éneklő, magyarszívű költő, Zsenu Miklós költeményeiből.

Tegnap reggel érkeztek meg Palagrára, ahol a gazdasági akadémia látta vendégül őket. Megtekintették az akadémia mintagazdaságát, a kertészetet s ebéd után utnak indulnak az erdőn át Debrecen felé.

Fogadtatásukra már jóval 5 óra előtt kivonultak a még Debrecenben tartózkodó cserkészcsoportok és négyszögű kordont vontak a Viztorony hátamegetti tisztáson. A napi 25—30 kilométeres túrákhoz szokott német csapat hamar megtette a hűs erdei utat s tábort ütött a magyar cserkészek kordonja mellett. A városból gyalog és fogatokon igen sokan mentek ki a fogadtatásra. Az előkelőségek közül jelen voltak dr. Révész Imre református lelkész, Lindenberger János pápai prelátus, Láng Nándor dr. egyetemi tanár és felesége.

Csoka Sámuel polgármesterhelyettes Hampel nyug. államtitkár, N. Kipp német követségi tanácsos és

Zöld József városi tanácsnokkal már a délelőtti folyamán kikocsizott az akadémia, ahol hivatalosan üdvözölték a cserkészcsoportokat.

Öt órakor a cserkészek négy sorokba álltak s katonás rendben vonultak a magyar cserkészek által vont négyszögbe.

A cserkészek kölcsönösen tisztelnek s felhangzik a magyar Himnusz. Fesztes vigyazban hallgatják végig a német cserkészek s utána újból tisztelnek.

Előlép az ünnepi szónok dr. Révész Imre s tartalmas magyar nyelvű beszédet intéz a cserkészek védnökei nevében.

— Az a rónaság, amin most végig fogtok haladni, olyan mint a magyar nép lelke. Hallgatag, de titkos erőket rejt. Nézzétek meg a puszta, ha az orkán száguld rajta végig s látjátok a magyart a háboruban s látjátok, amint küzdeni fog a jövőben!

A beszédet Horvay Róbert tanár tolmácsolta német nyelven.

A német cserkészek legidősebb tagja, a csapat vezetője: Harry Verbeeck válaszol az üdvözlő beszédre. A német cserkészek, a Wandervogelek, a Pfadfinderek nevében a magyar néphez, a magyar nemzethez fordul s kéri a magyarokat, hogy tartsanak össze a jövő újból hatalmas Germániájával. A magyar mezőgazdaságnak és a német iparnak egymásra kell találniuk s a jövőben kapcsolja össze a két nemzetet a legértékesebb jelszó: a munka, a közös célért küzdött közös munka.

Háromszoros Heil! kiáltás s aztán előkerülnek az etkes kosarak. Bizony ennyi éhes német gyerekek

több ennivalót is hozhatott volna a német városi gazdaság. Száz tizen voltak, de tíznek sem jutott elegendő. Remélhető, hogy a ma nap folyamán kipótolják a gazdák azt, amit tegnap elmulasztottak.

A szűkös falatozás után vacsorázni indultak a városba. Utközben megtekintették a híres kollegiumot, a Nagytemplomot és Kossuth szobrát. Utközben Horvay Róbert magyarázgatott, s az egyes csapatokhoz beosztott vezetők, köztük a Hajdúföld munkatársa is. A Kossuth-szobor előtt Horvay tanár röviden ismertette Kossuth Lajos működését a szabadságharc idején és az emigráció alatt. Ismertette külföldi misszióját, angliai és az Egyesült Államokbeli szereplését, ünnepélyes fogadtatását a Fehér Házban, családait és a turini maganyában kifejtett herosi működését. A németek mérséken csillogó szemmel tekintettek a szabadsághős felé s amint Horvay tanár befejezte beszédét, váratlanul, spontán kitört a német ajkán a legszebb szabadságdala: a Wach am Rhein. Mi magyarok megértettük a németek rokonérzését és osztoztunk fiatal lelkük fájdalmában, mert ma a szabadság dala a legfájdalmasabb dal.

Mielőtt vacsorázni mentek, még apró csoportokban megtekintették rövid séta keretében Debrecen. Egy kis csoport a birodalmi lobogóval a Hajdúföld munkatársának is jutott. Hová vigye őket? 20 perc van összesen, aztán be kell sietni a Reáliskolába. Kivitte őket a pályaudvarra és a sínek felett az alkonyatba szürkülő vasúti átjáróra s megmutatta Debrecen hatalmas pályaudvarát, amely óriás méreteivel az elszakított részek számára épült. S amikor tudára adta a kis csoportnak, hogy az új határ csak néhány kilométerrel van távolabb, mindegyik német cserkész megértette, hogy Trianon nem esik messze Versaillestól, sem a térképen, sem a békesszerződésben.

A cserkészek vacsora után megint kigyalogoltak a pallagi gazdasági akadémia, ahol éjjeli szállásukról az igazgatóság gondoskodott. Ma reggel érkeznek vissza újból s megfogják tekinteni Debrecen, kulturális intézményeit, múzeumát, könyvtárait, képtárát s aztán a kultúrából a pusztába esőppennek majd holnap.

A vásárhelyi mandátum

A hódmezővásárhelyi II. kerületben megválasztott szociáldemokrata Szedler Ferenc mandátumát tudvalevőleg megpeticionálták s minden valószínűség szerint meg is fogják fosztani tőle.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a kerület mandátumaért hét jelölt száll harcba. Eddig csupán az bizonyos, hogy az egységespart felajánlotta Szádeczky-Kardoss Lajosnak a kerületet, aki azonban a nala megjelent küldöttségnek kijelentette, hogy nem óhajt fellépni, mert egyelőre nem vesz részt aktív a politikai életben.

Elmaradt a városi tanácsülés. A tegnapi tanácsülés elmaradt, mert a városi tanács tagjai közül sokan a Debrecenbe érkező német birodalmi cserkészcsoport fogadtatásának előkészítésével volt elfoglalva. A tanácsulást pótlólag ma pénteken fogják megtartani.

A buzavaluta

Az Országos Földbirtokrendező Biróság a közelmúltban foglalkozott a földbirtokreform finanszírozásának kérdésével és elhatározta, hogy felkéri a pénzügyminisztert arra, hogy adjon felhatalmazást valamely intézetnek buzara szóló kölcsönök adására, illetve buzara szóló záloglevelek kiadására.

A Magyar Földhitelintézet már régebben benyújtott egy tervezetet a kormánynak, amely akkor még kettős, buza- és aranyvalutára szóló kölcsönök, illetve záloglevelek kibocsátása révén óhajtott megoldani azt a kérdést, hogy a kisemberek az ingatlan vagyonszállás címén az állam rendelkezésére jutó földbirtokrészekből, az azonnali fizetés kényszerére nélkül juthassanak földhöz.

Utóbb a kormány állásfoglalása folytán az aranyvalutáról szóló tervezet tárgyalanná vált és a Magyar Földhitelintézet újabb, módosított ajánlatot adott be, mely már tisztán buzavalutára van fektetve. Eszerint a tervezet szerint a földreform pénzügyi megoldása az volna, hogy abban az esetben, ha a parcellavevő egészben vagy részben adós marad a vételárral, nem a régi tulajdonosnak, hanem a Magyar Földhitelintézetnek lesz adósa, mely a régi tulajdonosnak az ellenértéket kiszolgáltatja, viszont a parcellavevő bizonyos meghatározott számú év alatt oly részletekben rója le tartozását, melyek az ingatlan hozadékából fedezhetők.

A kérdés ilyen megoldásának eredményessége attól függ, hogy a község milyen mértékben fogja a buzazálogleveleket tökebefektetés céljából vásárolni. A technikai megoldást, illetőleg egyes körök kifogásolják azt, hogy egyedül a Földhitelintézet eszközölhesse a kibocsátást és azt hangoztatják, hogy egyedül helyes megoldás az volna, ha a kibocsátás engedélyezése általában a záloglevél kibocsátó intézetek hatáskörébe utaltassék át, hogy így az összes mértékadó bankok hozzájárulhassanak ezeknek a címleteknek terjesztéséhez.

M×msz
240—**S**

Amin oly sok lángelme hiába törte a fejét, egy amerikai orvos-tanárnőnek sikerült; sikerült megoldani a női szépség matematika képletét. A női szépség formálójá eszerint a következő:

$$\frac{m \times sz}{240} = s$$

Gyengébbek kedvéért: magasság sorozva a mellszélességgel; az így kapott számot el kell osztani 240-nel s az eredményül a gyöngék női nem szóbanforgó tagjának testsúlyát kell kapni.

Most tehát meglehet csálhatatlannul állapítani, vajjon egy nő tényleg szép-e, vagy csak szépnek látszik. Mihelyt ugyanis a magasság és mellbőség szorzata elosztatván 240-el, az eredmény nagyobb számot ad, a megmért hölgy testsúlyánál komoly bajok vannak.

Ebben az esetben ajánlatos, ha a hölgy gyógymódot alkalmaz; vagy soványítani kell magát, vagy a magasságot kell csökkenteni, ami nehezebb.

Alacsonyabb sarku cipővel való próbálkozás nem ér semmit; az a szépség rovására megy, az nem gilt.

Aki tehát tudni akarja, szép-e, vagy kevésbé szép, csak sorozzon, osszon a bemutatott képlet alapján.

Ha a kapott szám egyenlő a testsúlyával, az szép, bájos, gyönyörű,

sőt elragadó. Az ilyen hölgy férjhez is fog menni feltétlenül, ha előbb nem, hát utóbb.

De ha véletlenül nem stimmel az eredmény, abban az esetben ne szóljon erről az udvarlónak sem.

Vasbottal és seprűnyéllel a haragosnak Véres bosszúállás Nagylétán

Véres esemény színhelye volt a napokban Nagyléta község. Buzgó Gábor és Janka Gábor falubeli legények már huzamosabb idő óta haragos viszonyban voltak Szima János nagylétai gazdalegénygel. A harag oka az volt, hogy mindharmán ugyanazt a leányt szerették, együtt tették annak a szepet.

A leány hármójuk közül Szima felé vonzódott. Buzgó és Janka vasárnap a Weisz-féle korcsmában mulattak s ide tért be estefelé Szima is több társával együtt. Buzgó-éknak sem kellett több.

— Itt ugyan nem iszol bort — kiáltották — legfeljebb vért. Itt még a kutyá is vért iszik ma.

Ezzel ki egy vasbotot, ki egy seprűnyelet kapott fel s nekimentek Szimának, akit kikergettek a korcsmából.

Szima a korcsmához közel levő Árvaú-féle házba ment s bezárkózott a pitvarba. A haragos legények ide is követték, az ajtót betörték s nekiestek a védtelen legénynek, s agyba-főbe verték, úgy hogy az véresen, eszméletlenül terült el a földön.

Harminc évet él a magyar ember

A tüdővész katasztrófával fenyegeti az országot

Budapest, aug. 3. Már az utolsó békeévek kormányzatát is súlyos probléma elé állította az országos közegészség, ami a háborúban még inkább súlyosult, hogy ma irtózatosságon rajzolódik elénk az ebből keletkezett legnagyobb nemzeti veszedelem: a tüdővész. Csonka-magyarország lakóinak hetven százaléka tüdőbeteg. Olyan halálfejjel ez, ami a mai legnyomorultabb gazdasági erőlködésben végképen kifáradt népet léteiben ropogatja. És ha villámgyors mentéssel nem jönnek segítségül, magunkban nem vagyunk képesek már a felgyarapodásra, amire a békeszerződéssel elvesztettük összes lehetőségeinket.

Az országban alig néhány tüdőszanatórium van. Ezek azonban alig fogadhatnak be ezer embert gyógyításra. Aztán olyan óriási az illeték, hogy vagyontalan beteg nem is gondolhat szanatóriumi kezelésre, viszont ugynevezett ingyenes alapítvány hely a két intézetben mindössze csupán 3–4 száz, mikre tömeges a jelentkezés és kínos hosszú napokat kell várni rá.

Vannak a fővárosban és csak a fővárosban dispanzerek, ampulativ tüdőgondozók. Ezek berendezése régi, nagyjából elavult is, úgy, hogy orvosok a nagy tömeg kezelésre járókat legfeljebb tanácsokkal tudják ellátni, a komoly veszedelemben szükséges gyógyítás helyett. A betegség tehát szabadon terjed. Az ország léte katasztrófálisan inog és nem mozdul senki a megmentésre.

Kérdést intéztünk Szabó Károly dr. budapesti tisztiorvoshoz ebben a szörnyű ügyben, aki tudvalevően legjobb ismerője az ország közegészségi viszonyainak és legteljesebb apostola a tüdővész elleni védekezésnek. Az állapotokról szomorúan nyilatkozott:

— Minden alkalommal és minden

forumon a tüdővész hihetetlen pusztításait tárom elő és magyarázom, hogy nem szigetelt városi veszedelem ez, hanem országos katasztrófa. Számokat adok, táblázatot a folyton csak növekvő arányokról. Bizonyítom, hogy nemcsak egészségügyi baj a tüdőbetegség, de nemzetgazdasági zűllés, mert ezzel leszálít a magyar állag ember életkorhatár a harminc esztendőre, tehát a magyar állam a polgáraiból alig tízesztendő munkacserét használhat csupán más, egészéigleg rendezett népek 25–30 esztendő munkacseréjével szemben.

— A védekezésre szármalasan kevesek a magunk lehetőségei. Nincs tüdőnépszanatóriumunk, az egyes kórházak tüdőgyógyításra átrendezett pavilonjai pedig nem tudják a célt jól szolgálni. Igaz, van kormányigéretem új gyógyhelyek létesítésére, de nem győzőm hangsúlyozni, milyen sürgős a védekezés és milyen parányi az erőnk hozzá.

— Nagy veszedelmet látok különösen a Duna—Tisza közén, meg a Dunántul mocsaras vidékein. Az ottani tüdőmegbetegedések arányszáma igen közel van a fővároséhoz. Ennek főoka a tanulatlanág, az iskolák és természetesen az orvosok hiánya is. Nagy tanyai területek vannak tanügyi és orvosi felügyelet nélkül akkor, midőn a városokban majd minden utcára esik egy iskola és legalább egy orvos-specialista. Így történhetik, — magam láttam — hogy emberek nyílt sebre a kölyök borjú trágyáját rakják gyógyításul!

— A főváros egy közgyűlésén azt javasoltam, engedjék meg a magas építkezést, a 8–10 emeletes házak építését. A tervet nem fogadták idegenkedve, bár tűzrendészeti szempontból próba elé állítja a felügyeletet. De tessék a tűzoltó-apparátusokat szóróképesebbekké tenni és

ezzel oda juthatunk, hogy napba emelhetjük a városi lakásokat, egészséges levegőre. Falun pedig legyen építkezési minta a svájci és délnémet cölöpház, melyben a felső emberlakások nincsenek kitéve a föld hihetetlenül káros kipárolgásának.

— Gyors mentési akciót sürgetek, mert Csonkamagyarország lakóinak 70 százaléka tüdőbeteg már és minden tétlen perc egy-egy lapátnyi talajt húz ki a nemzet alól.

A románok és a kisebbségi jog

Bécs, aug. 3. Vaitoniu román belügyminiszter nyilatkozott az egyik bécsi könyvnyomatos brassói tudósítója előtt és a következőket mondotta:

— A magyar újságokat ki kellett tiltani, mert ezek a román állam biztonságára veszedelmesek. A könyveket illetőleg semmi kifogásom nincs ama könyvek ellen, amelyek a magyar műveltségéről, vagy hasonló kérdésekről beszélnek, ellenben nem engedhetem meg politikai iratok és főleg Nagyromániát támadó, vagy kisebbségi elégedetlenséget szító röpiratok terjesztését. E tekintetben a legszigorúbb cenzurát fogom gyakorolni.

A nemzeti kisebbségek anyanyelvére vonatkozólag a következőket mondotta:

Mert Romániában vagyunk és nekünk nem kötelességünk magyarul megtanulni, nem engedhetjük meg a kisebbségeknek, hogy a hatóságokhoz intézett beadványaikban anyanyelvüket használhassák.

— De a magyar uralom idején meg volt engedve a románoknak, hogy anyanyelvüket használják — mondotta az újságíró.

— A magyarok megengedték, mi nem engedjük — válaszolta a belügyminiszter.

— Erről a kérdéstről nem is volt hajlandó többet mondani.

Néhány napon belül rendezik a mozdonyvezetők fizetését

A Mozdonyvezetők Országos Szövetsége a kereskedelemügyi miniszterhez memorandumot küldött, melyben kéri, hogy a mozdonyvezetők fizetését augusztus 15-ig rendezzék. Az üzletvezetőségén a mozdonyvezetők bérmozgalmával kapcsolatosan arról értesítik lapunkat, hogy a mozdonyvezetők fizetését a Máv. igazgatósága még e hét folyamán a megélhetési viszonyoknak megfelelően rendezi. Most érkezett le ezzel kapcsolatosan a Máv. műhely munkásai fizetésemelésére vonatkozó rendelet, amely aug. elsejével a műhelymunkások fizetését emeli. A Máv. igazgatósága a műhelymunkások fizetését az eddigi fizetésük ötvenkét százalékával emelte. A Máv. igazgatóságának közlése szerint a mozdonyvezetők fizetésrendezése azért nem történt a műhelymunkásokéval egyidejűleg, mert mindig csoportonként szokta a Máv. a fizetéseket emelni s egy-két napon belül a mozdonyvezetők, a kazánkovácsok és a fűtők bérrendezése is megtörténik.

HIREK

1922 augusztus 4. (Péntek)

Prot.: Domonkos. Kath.: Domonkos.

A Meteorológiai Intézet időjárás-jelentése:

Tulnyomóan száraz idő várható, lényegesen hőváltozással.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

Az MLSZ fellebbezési tanácsának ülése d. u. 6 órakor a hivatalos helyiségben Royal-szállóban.

A DMTE footballszakosztály ülése este a Munkás Otthonban.

A gyógyszerárak közül éjjeli inspekción tartanak: Megyítő (Piac-utca 18), Arany Ágyal (Piac u. 50), Muraközy (Hunyady-u. 5), Magyar Korona (Péterfia u. 10), Bocskay (Cegléd-u. 22).

— **A német cserkészek templomi hangversenye.** A Debrecenbe érkezett német cserkészeknek rendszeres 10 tagú vonós zenekaruk van. Ez a zenekar ma d. u. 6 órakor a Kossuth-utcai templomban egyházi hangversenyt tart, amelyen régi egyházi zenedarabokat és német népdalokat fognak előadni énekszámokkal. Erre a hangversenyre Debrecen város közönségét a német cserkészek tisztelettel meghívják. Beléptidij nincs, adományok a bejáratnál köszönettel fogadhatók.

— **Bánki Donát temetése.** Budapestről jelentik: Impozáns részvét mellett kísérté ma délután a Műegyetem a gyászkarpittal bevont aulából örök nyugalomra a magyar mérnökök egyik legkiválóbbját, a magyar alkotó zseniek egyikét, **Bánki Donát** műegyetemi tanárt, a Magyar Tudományos Akadémia tagját utolsó útjára. Négy órakor kezdődött az egyházi szertartás és dr. Varsányi Mátyás magasszónyolása beszéde után Szabó Gusztáv műegyetemi tanár a Műegyetemi Tanács nevében megleghangú beszédben méltatta Bánki érdemeit és a halálával támadt veszteséget. Dr. Szabó professzor után Veér Tibor az ifjúság nevében megígérte, hogy a nagy professzor által elvetett magvak ki fognak kelni. Rejtő Sándor egyetemi tanár a Tudományos Akadémia nevében helyezte el koszorúját a ravatalon és végül megindult a gyászmenet a farkas-téri temetőbe.

— **Debrecen város vendégei.** A német cserkészek hivatalos fogadtatására tegnap reggel **Hampel Antal** dr. nyugalmazott államtitkár és **N. Kipp**, a német birodalom budapesti követtségének tanácsosa Debrecenbe érkeztek. **Hampel Antal** felkereste a városházán **Csöke Sámuel** polgármesterhelyettest s a társalgás után **Zöld József** tanácsnok kíséretében a város ötös fogatán a nagyerdei egyetemi építkezések megtekintésére hajtottak ki. **Hampel dr.** és **N. Kipp** itt tartózkodásuk alatt a város vendégei lesznek.

— **A debreceni csendőrség törzsgazdasági hivatala.** A debreceni csendőrség új beosztásánál a csendőrkörület törzsgazdasági hivatala a következőképpen alakult: Főnök **Erdélyi Sándor** gazdasági százados; fog. g. tiszt **Kun József** g. főhadnagy; **Benyovszky István** t. g. főhadnagy. A hajdúvármegyei csendőrkörület törzsgazdasági hivatala Debrecen székhellyel. Főnök **Csányi Károly** g. főhadnagy, fog. g. tiszt dr. **Vértes Lajos** t. főhadnagy.

— **12. Gazember?**

— **Ölvenéves találkozó.** A kollegiumban tegnap délelőtt érdekes találkozássra gyűltek össze azok a volt iskolatársak, akik ezelőtt 50 évvel telték le az érettségi vizsgálatot a főiskola ódon falai között, 69-en voltak valamikor, 19-en élnek még ma közülük és 11-en vettek részt a találkozón. A volt iskolatársakat **Szele György** ref. lelkész fogadta. Megjelentek: **Bacsó Péter**, **Benedek Sándor**, **Fisch Jenő**, **Medgyessy Ferencz**, **Németh Imre**, dr. **Szotyori Nagy Kálmán**, **Papp Lajos**, **Szabó József**, **Szele György**, **Váry Sándor**, **Fényes Gyula**. Megjelenésüket kimentették **Osváth Imre**, **Róbeli Róman**, **Szathmáry Király Andor**, **Ménkes Péter**, **Faragó Bálint**, **Ambrus Péter**, **Bereczky György**, **Berecsy János**. A megjelentek résztvettek az oratóriumban tartott inlentszteleten, ahol **Szele György** adott hírlát az Egek Urának, majd kimentek a Polgári lövöldébe, ahol megebedtek s kellemesen beszélgetve töltötték el a délutánt.

— **Szőlészeti és borászati kongresszus lesz Budapesten.** A Magyar Szőlősgazdak Országos Egyesülete a társaságokkal együtt az Országos Szőlő- és Borgazdasági kiállítással egyidejűleg szeptember 3-tól 8-ig rendezi a VI. Országos szőlészeti és borászati kongresszust. A kongresszust a régi képviselőházban szeptember hó 3-án fogják megnyitni.

— **Tatay Zoltán magyar nótái.** **Tatay Zoltán**nak, az ismert zeneszerzőnek két magyar nótája jelent meg újabban **Klökner Ede** kiadásában. A két magyar dal egyikének, a „Kerülöm a falutokat” címűnek szövegét **Szabó Lajos**, a „Mikor rám tekintett” címűt pedig **Balla Bertalan** dr. tb. tanácsnok írta. **Tatay Zoltán**nak negyvenkettedik opusza a két sikerült magyar nóta.

— **Eljegyzések.** **Kis János**—**Udvari Zsuzsánna**val, **Farkas Albert**—**Gáspár Juliánna**val, **dr. Kecsés József**—**Pásztor Katalinnal**, **Lichtley András**—**Demeter Ilonával**, **Tolvaj József**—**Karaszek Irén**nel, **Bagdi István**—**Vaskovics Mária**val, **Nyemestyan János**—**Lovász Juliánna**val, bejelentették eljegyzésüket az anyakönyvi hivatalban.

— **A postások táncestélye.** Szombaton este fél 8 órakor kezdődik a posta és távirat altsztek reggelig tartó műsoros táncestélye, amely iránt igen nagy az érdeklődés. A rendezőség sem fáradságot, sem áldozatot nem sajnál, hogy a még mindig jól sikerült postás mulatságról a résztvevők, vasárnap reggel is kedves emlékekkel távozzanak el. Kellemetlen idő esetén, a nagyerdei fürdő vendéglő összes helyisége biztosítva van. Jegyek előre válthatók a kézbesítőknél és este a pénztárnál. Beléptidij személyenként 50 korona a vigalmi adóval együtt. Mivel meghívok nem lesznek kibocsátva, a közönséget ezután tisztelettel meghívja a Rendezőség.

— **Zsebmetszés a vonaton.** A debreceni kisállomás rendőri kirendeltsége tegnap délután értesítette a rendőrséget, hogy a tiszacsegei vonaton állítólag 15 embert meglapott egy vakmerő zsebtolvaj. A rendőrségről dr. **Papp Lajos** rendőrfogalmazó, ügyeletes két detektivet küldött ki a kisállomásra, akik megállapították, hogy a tizenöt zsebmetszés tulzott, csupán egy oláh ember zsebéből loptak ki ötezer lelt. Azonban valószínű, hogy ezt a lopást sem a vonaton követték el, hanem már a tiszacsegei vásárba. A nyomozás folyik.

— **Huszonhárom rendbeli lopással vádolva.** Megrögzött tolvajt vont felelősségre tegnap délelőtt a debreceni katonai honvédtörvényszék. **Cserna István** közkatona már a háboru alatt többször megrögzött csapattestétől. Legutóbb 1918-ban hagyta el csapattestét s szökése alatt allandóan lopásból tartotta fen magát. Mindent lopott, ami a kezéigébe esett s aminek értéke volt. Különösen a makói és szegedi tanyákat látogatta meg előszeretettel. Csizmát, ruhát, órát, pisztolyt, kendőt, tükröt, mindent magával vitt, ha tehette. A honvédtörvényszék **Csernát** dr. **Pórszász Károly** ügyvéd védőbeszéde után szökésben és lopás bűntettében mondotta ki bűnösnek s ezért öt évi súlyos börtönrre ítélte. **Cserna** megnyugodott az ítéletben.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város közhíré teszi, hogy 1922. augusztus 1-től a Hirdetési Vállalatot hazi kezelésbe vette és üzembe helyezte. Iroda: József kir. herceg-u. 3. Hivatalos órák 8 órától 12 ig és 2 órától 6-ig. Minden hirdetés a hirdető oszlopok és táblakra való kiragasztás a közszemlére való kihelyezésre a hivatalos díjszabás szerint előzetes lefizetés mellett itt adható fel. Debrecen, 1922. aug. 3. Debrecen sz. kir. Város Hirdetési vállalat. Irmay Béla ügyvezető.

— **A bécsi misszió tolvaja.** **Biró Gábor** tiszthelyettes több rendbeli hivatalos hatalommal való visszaélés bűntettével vádolva állt tegnap a honvéd törvényszék előtt. Ugyanis **Biró**, aki a bécsi katonai misszióhoz volt beosztva, két rabizott csomagot eltulajdonított, azonkívül a dollárok elszámolásánál is mutatkozott némi hiány. A tárgyalást **Mánya Márton** őrnagy-hadbíró, tárgyalásvezető vezette, a vádat **Szűcs Sándor** hadbíró-ügyész képviselte, míg a védelmet dr. **Pórszász Károly** látta el. A bíróság **Birót** egy rendbeli hivatalos hatalommal való visszaélés vétségében mondotta ki bűnösnek s ezért hat hónapi fogságra, lefokozásra s kitüntetésétől való megfosztásra ítélte. Több vádpont alól ellenben felmentették a tiszthelyettest.

— **Halálozás.** Özv. **Zempléni Lajosné** született **Ulrich Kornélia** hosszas szenvedés után oláh megszállott területen, Kolozsváron elhunyt. Temetése július hó 27-én volt ugyanott. Az elhunytat tizenkét gyermeke, köztük dr. **Zempléni Vilmos** Gyula orvos, dr. **Zempléni Kornél** volt tb. tanácsnok, dr. **Zempléni Gusztáv**, az ismert sportember és a kiterjedt rokonság gyászolják.

— **Megszökött egy kommunista agitátor.** A debreceni csendőrkörület nyiracsádi járásparancsnoksága elrendelte **Jóka Ferenc** bányász országos körözését, aki állítólag kommunista agitátor s különösen a bányász és földmíves munkások között igyekezett elégedetlenséget szítani. **Jóka** Ferenc állítólag Erdélyből jött, körülbelül 25 éves, 156 cm. magas, barnaarcu, nagyhaju, balkeze kisujján lövés sebhely, pelyhedző bajusz, rongyos ruházatu, kommunista agitátor gyanújában június 29-én a nyiracsádi szolgabírói hivatal fogdájából megszökött. Roman igazolványán kívül cseh-szlovák igazolvány is van a birtokában. Állítólag **Pécs**, **Salgótarján**, **Ozd**, **Tatabánya** stb. szénbányákba akar menni dolgozni. Állítása szerint eddig Kolozsmegye Egeres bányatelepén dolgozott, de mert rosszul fizették, onnan azért jött el.

— **Tűzoltó házasság.** Érdekes házasságot kötöttek tegnap a debreceni anyakönyvi hivatalban. **Tóth Gyula** városi tűzoltó esküdtött örök hűséget **Biró Margit** kának, **Biró Antal** tűzoltó segédtsz leányának. Tanuk voltak dr. **Roncsik Jenő** tűzoltó főparancsnok és **Diesel István** tűzoltó segédtsz.

— **Király Tibor verseskötele.** **Király Tibor** gazdasz, aki eddig megjelent verseivel már is nevet szerzett magának, verseit könyvalakban is kiadja. A fiatal, tehetséges költő verses kötetét augusztus hó végén jelenik meg a könyvespiacon és érdeklődésre tarthat számot.

— **T. hirdetőinket kérjük föl,** hogy a Hajdúföld részére szánt hirdetéseket legkésőbb délután fél 6 óráig sziveskedjenek kiadói hivatalunkba (Piac-utca 59. sz.) eljuttatni, mert csakis az esetben tehetjük közé azokat lapunk másnap reggel megjelenő számában.

— **Házasságkötések.** **Kiss Balázs** Máv. tolatásvezető—**Erdei Katalinnal**, **Schmid Alfréd** fűszerkereskedősegéd—**Tunyogi Rózával**, **Engel Imre** vasöntőde tulajdonos—**Kun Ilonával**, **Tóth Gyula** városi tűzoltó—**Biró Margittal**, **Poresin Ferenc** timar—**Daku Eszterrel**, **Osváth Lajos** mészáros—**Marinkás Mária**val, **Benkő Vincze** magántisztviselő—**Majoros Margit** tanítónővel, **Nagy Zsigmond** sertéskereskedő—**Varjas Ilonával**, **Albrecht József** zenetanár—**Bozoki Róza** kisbirtokosnővel, **Hora Ferenc** városi nyomdai gépmester—**Gortva Ilonával**, **Fajzi Albert** cipésmester—**Szatmári Zsuzsánna**val házasságot kötöttek.

— **Meghalt a telefon feltalálója.** **Sidney** távirat jelenti, hogy az emberiség kulturájának egyik legnagyobb előmozdítója, **Graham Bell** 75 éves korában meghalt. Ő találta fel a telefont, amelyet azután **Edison** tökéletesített mai formájára. **Bell** 1847-ben született a skótszagi **Edinburgban**, a telefon eszméjevel 1872-ben kezdett foglalkozni s 1876-ban már szabadalmat is kapott találmányára az Egyesült Államokban. Egyike volt azoknak, akiknek legtöbbet köszönhet az emberiség.

— **Ahol nincsen nyomor.** A békésmegyei gazdasági egyesület a napokban tárgyalta Debrecen város ama megkeresését, hogy a köznyomor enyhítésére a békésmegyei gazdák is ajánljanak fel 5—5 kg. búzat holdankint. Az indítványt azzal vetették el, hogy Békésmegyében nincs oly foku nyomor, mely ezt indokolta tenné.

Könyvnyomda
Piac-u. 59.

Olcsó

Szép

munka

— Felakasztotta magát — tréfából. Koczán Imre sajtóbesenyői legény a szokásos napi munkája elvégzése után kedden este sorra elkészönt hozzátartozóitól azzal, hogy egy furcsa tréfát fog az éjszaka csinálni. Majd eltávozott. Szerdán reggel, amikor édesapja a ház padlására ment, nagy meglepetéssel látta, hogy fia felakasztotta magát és holtan lóg az egyik padlásszegről.

— ? Gazember ?!

— Halálozások. Suba Andrásné Tóth Zsuzsanna ref. 64 éves, Lampert Benő férjiszabó r. kath. 35 éves, Tordai Tivadar Bernát Eszter ref. 54 éves, Nagy József ref. 23 hónapos, Sikolya Gyula ref. 18 hónapos, Szatmári László ref. 12 hónapos, özv. Oláh Pálné Tiller Maria r. kath. 66 éves, Ludmann László ref. 6 hónapos, Bökényi József megyei hajdu ref. 55 éves.

Színház

Színház és mozgószínházak közleményei:

Ghetto történet: Fatum, egy zsidó család drámája, szombaton az Apollóban.

Thury Elemér és Fehér Gyula vendégszereplése hétfőn az Apollóban.

Lady Hamilton I. és II. része egy előadásban, Lione Haid, Conrad Veithe, Reinhold Selmunnel főszerepben, újból bemutatja péntektől vasárnapig az Uránia. Utalvány érvényes.

SPORT

Dél-Kelet válogatott atlétáinak vasárnapi küzdelmet rendkívül nagy érdeklődés előzi meg. A vasárnapi találkozás dönti el, hogy a két körülből egyenlő erős kerület közül melyik viszi el a pálmát, melyik Magyarország vidéki kerületei közül a legerősebb az atlétika terén. Minden számban erős küzdelem várható. A verseny a nagyerdői pályán lesz.

Felsőipariszkola—DMTK. Vasárnap délután a DMTK a budapesti Felsőipariszkola válogatott football-csapatát látja vendégül. Ebben a vambler-csapatban kiváló játékosok foglalnak helyet. Debrecenbe a következő felállításban jönnek le: Kapus: Nagy Imre, Középmagyarország válogatott játékos, aki részt vett a pécsiakkal közösen rendezett német túrán; hátvédek: Steltner Zoltán (Rakospalotai TK), Széles Ferenc (ifjúsági válogatott), fedezetek: Kovács József (Rakospalotai TK), Bogán József (Váci S. C.), Szomorú (BAK), csatárok: Mikis János (VII. ker. volt ifjúsági válogatott), Jelen Gyula (Postás), Statovics (BTK), Kovács Ferenc (Erzsébetfalvai MTK), Kántor (DMTK). Előreláthatólag Bogán helyett Bukovi, a válogatott centerfedezet fog játszani, az Ékszerészekről.

A DMTK legjobb csapatával veszi fel a küzdelmet, így erős küzdelemre van kilátás. A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés délután 5 órakor kezdődik a Diószegi-úti pályán. Előzőleg a DMTK ifjúsági a DKASE ifjúsági csapatával játszik.

Az FTC első veresége Svédországból. Göteborgból távoztak: A FTC serlegmérkőzést játszik a három legjobb svédcsapattal. Tegnap az Örgeryte-val, Svédország bajnokságát mérkőzött és a matchet 2:1 arányban elvesztette. A svédok túlerősen játszottak, Pa-

takyt és Szabót már az első percekben lerúgták. Helyettük Wilhelm II. és Obitz játszott tovább. Mind a két svéd gól offsideből esett. A svéd bíró minden szabálytalanságot elnézett és a veszélyesnek tekinthető magyar támadásokat még csírájukban elfojtatta. A magyar gólt Schwarcz jobbösszekötő rúgta. Holnap a Gais ellen játszik a FTC, 6-an pedig legerősebb ellenfelével, a Kamraternával mérkőzik. A csapat augusztus 9 én érkezik haza.

A zband zenekar hangversenye
Serafin harmester vezetése mellett minden este új műsorral a Royal kávéház teraszán.

A tőzsde

Magyar korona: 17 1/2.

A pénzügyminiszter ismeretes rendele, amellyel a valuta és deviza forgalmát megtiltotta. Az értékpapírpiacon igen szilárdítólág hatott és az árfolyamok a tegnaphoz képest egyes papíroknál 5—10 ezer koronával emelkedtek, sőt voltak olyan értékek is, amelyek a tegnapi árat megduplázták.

Értékpapírok

Magyar hitel 7000, Osztrák hitel 780, Angol-Magyar 1250, Leszámitoló bank 6750, Magyar-Olasz 410, Jelz hitelbank 280, Hazai bank 1100, Salgó 4000, Rimannuranyi 1400, Közveti 4000, Déli vasút 7500, Államvasút 5000, Keresk. bank 12500, Általános takarékpénztár 1900, Pesti hazai 35000, Borsod miskolci 16000, Concordia 7500, Budapesti gáz. 21000, Gizella 8000, Hungária 20000, Viktória 39000, Beocsini 35000, Kohó 44000, Általános községi 81000, Urikányi 43000, Adria 39000, Atlantic 6200, Levante 36000, Trust 8300, Gans-Danubius 33500, Ganz villamos 80000, Lipták 800, Magyar acél 10800, Schlick 2850, Wörner 2350, Brassói 10500, Izzó 26000, Spódium 4525, Hazai fatörz. 6500, Klotild 14900, Erdő 1375, Nasici 48000, Neuschl. Licht. 900, Orsz. fa 2600, Telefon 14500.

Zürichi zárlat

Berlin 61.50 Holland 203.50, Newyork 52650, London 2341, Páris 4299, Milánó 2397.50, Brüsszel 4230, Prága 1290, — Budapest 17 1/2, Zágráb 155.00, Bukarest — Varsó 800, Bécs 008.75, Osztrák lebelgyezett 001.25.

Terménytőzsde.

Az értéktőzsdén kialakult hatalmas hossz a gabonapiacra igen szilárdítólág hatott és a magas árak mellett a forgalom ugyancsak szűnietelt, mert úgy az eladók, mint a vevők, igen tartózkodók voltak, miután a korona hanyatlása miatt megfelelő árak nem tudtak kialakulni és így üzlet elvétele jött létre, a titkárság keszáruforgalmi kimutatása ma nem tüntet fel egy kötetet sem.

Tekintettel arra, hogy az üzletkötési kedv rendkívül tartózkodó volt, forgalom csupán a légszükségességre szorítkozott. Az árak tovább emelkedtek.

A terménytőzsde árjegyző bizottság ma nem adott ki hivatalos árfolyamokat. Hivatalos árak: Új buza 76 kg. tiszta-vidéki 7500—600, egyéb 7500—600, ó buza tiszta-vidéki 7600—7650, egyéb 7550—600, új rozs 5600—700, takarmány árpa új 6000—100, ó zab 7300—500, tengerei 7000, repce 135—145, Korpa 4100—4200.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 900 sertést érkezett — eladatott.

Árak: Zsírmentes fiatal nehéz 300—315, könnyű 162—300.

Zártvásári maradvány — sertés — süldő érkezett — sertés — süldő és — malac, eladatott — sertés.

Árak: zsírmentes fiatal nehéz 266, könnyű 178—250.

Dollárt, ARANY, EZÜST
Simon Bankiroda DEBRECZEN,
Kossuth-u. 11.
Idégen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Apró hirdetések.

Butorozott
szobát keresek. Ajánlatokat lapunk kiadóhivatalába kérek.

2 ajtó
tokkal, ablak, t. karéktűzhely, eladó Széchenyi-ut. 28. Tisztviselőtelep d. u. 3—5 között.

Nemesfajú
sárgadinnye kapható Széchenyi-kert Sesztina utca 4. sz. alatt különként 50 kor.-ért.

Gőzgépet
60—70 lóerős félstabil megvételre keres Saturnus gépezet, allomással szem.

Középiskolai
tanulók teljes ellátással az iskolai évre két leányt és fiút elfogad. Telek-u. 6. Utcái lakás.

Forgács István
műorás
Bádogy-s-u.

Pintér Gusztáv
Tisza palota, Piac-utca 8. Jegyárak, brilliás áruk rakára. Ekszert, órákat ócsón és pontosan készit.

Belyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Sztányai-utca 22.
Telefon 1365.

Apró hirdetés 10 szöveg 15, aztán szavanként 1.50, vastag betűs szavak 3 K. Vasár és ünnepnapokon 10 szöveg 20 korona.

Debreczeni Gazdak
Bankja részvénytársaság Kossuth-utca mint a Budapesti Magyar Olasz Bank részvénytársaság affiliált intézete kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után magas kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Külföldi kifizetéseket és meghívásokat elfogad. — Külföldre és megszállott területre szóló átutalásokat gyorsan eszközöl. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbeadás (safe deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

„Transit Áruforgalmi Vállalat” Kovács Béla - Debreczen.

Ideiglenes iroda: Piac-u. 8. Telefon: 6-25.

Terménykereskedés

: Zsákkölcsönzés:

Mezőgazdasági terményeket legelőnyösebb napi áron vásárol.

ÓLMOT

keres megvételre
lapunk kiadóhivatala Piac-u. 59.

Vasabroncs

kisebb vagy nagyobb
mennyiségben kapható
Piac-u. 59.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.

Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyászlapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, bál meghívókat

Debreczen, Piac-u. 59. sz.

Nehéz az élet,

jó ruhába járni gondot ad, VÉGNÉZ
olcsón beszerezni tessenek
menni, hol kevésbé használt finom
férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy
utca 17.

Darabos mész

oltott mész, cement, tégl, eserép, fedél, száraz tűzifa, porosz lemez, szén
azonnali szállításra beszerezhető:

BARTHA fatelepen,
Ispoltály-u. 3—c. Telefon 785.